

V Praze dne: 16. 4. 2015

Stanovisko Správy úložišť k procesu výběru lokality pro budoucí hlubinné úložiště

Občanská sdružení v sedmi lokalitách předběžně vytipovaných pro průzkum k hlubinnému úložišti radioaktivních odpadů organizují v sobotu 18. 4. 2015 akci „protestní pochody proti úložišti“. Správa úložišť, která je pověřena najít lokalitu vhodnou pro bezpečné uložení vyhořelého jaderného paliva z českých jaderných elektráren, chce touto cestou vyjádřit k těmto akcím svůj postoj.

Výběr vhodné lokality pro hlubinné úložiště radioaktivních odpadů je v České republice na samém začátku. V současnosti je předběžně vytipováno sedm lokalit, kde lze očekávat vhodné geologické podmínky (lokality Březový potok, Čertovka, Čihadlo, Horka, Hrádek, Kraví hora, Magdaléna). K výběru finální lokality kolem roku 2025 je však třeba realizovat řadu kroků tak, aby budoucí řešení bylo proveditelné a prokazatelně bezpečné. Právě na bezpečnost budoucího úložiště jsou kladeny velmi náročné požadavky a jejich naplnění a prokázání není možné bez skutečně detailní znalosti horninového masívu. Tohoto bez geologických průzkumů nelze dosáhnout. Přitom geologickými průzkumy a i následnou výstavbou masív nesmí ztratit své jedinečné vlastnosti, být přírodní bariérou proti možnému úniku radionuklidů do životního prostředí. Aby tohoto bylo dosaženo, je třeba od počátku volit velmi šetrné průzkumné metody, využívat podpůrné argumenty o vlastnostech a chování horninového masívu z jiných lokalit, ale i z výzkumu v podzemních laboratořích a krok po kroku zužovat jak rozsah konkrétní vyhovující lokality, tak i jejich počet. Tento princip je používán i v ostatních zemích ve světě, kde hledají – či kde našli, vhodnou lokalitu pro hlubinné úložiště. Přitom každý takovýto krok je třeba zakončit hodnocením bezpečnosti potenciálního úložiště jako základního průkazu vhodnosti lokality. Výběr lokality je časově velmi náročný proces. Současně je tento proces nástrojem, jak veřejnosti vysvětlovat, že budoucí hlubinné úložiště je nejen proveditelné a bezpečné řešení, a že je i hospodárné, ale také, že může být pro dotčený region příležitostí k jeho rozvoji.

Komunikace a dialog jsou důležité pro nalezení řešení s dotčenými obcemi

Správa úložišť s obcemi ze všech sedmi lokalit komunikuje dlouhodobě a pravidelně. Setkáváme se jak se zastupiteli obcí, tak s místními občany na různých jednáních a veřejných besedách, ale i v rámci organizovaných exkurzí. Jsme si tedy velmi dobře vědomi rozdílnosti názorů na hlubinné úložiště a na průzkumy, a to nejen mezi lokalitami, ale i uvnitř jednotlivých obcí. „Postoj odpůrců respektujeme, přičemž jejich výhrady jsou pro nás důležitým indikátorem toho, jakým oblastem musíme v komunikaci s lokalitami věnovat více pozornosti,“ říká ředitel Správy úložišť Jiří Slovák. Pro nalezení budoucího konsensu při výběru kandidátních a finální lokality je komunikace zásadním nástrojem a předpokladem. Správa úložišť přitom upřednostňuje dialog. Soustředíme se na takové akce, kde můžeme ukázat, jak je s vyhořelým palivem nakládáno, jaký výzkum pro podpoření budoucího řešení je nutný, jak problém řeší jiné země.

Shodou okolností ve stejný den, tedy 18. 4., kdy jsou pořádány pochody proti úložišti, pořádáme exkurzi do Jaderné elektrárny Dukovany se zájemci z lokality Magdaléna. Do konce června takovýchto akcí pořádáme celkem pět. A ze strany občanů v našich lokalitách je o tyto akce velký zájem. Každoročně se jich účastní několik set zájemců.

Správa úložišť je ze zákona zodpovědná za bezpečné uložení všech radioaktivních odpadů vzniklých na území České republiky. Při hledání vhodné lokality pro výstavbu hlubinného úložiště postupujeme dle platné legislativy a v souladu s požadavky české vlády. Zároveň se snažíme maximálně zapojit dotčené obce a podporujeme jejich úsilí legislativně posílit jejich postavení v tomto procesu.